

6 § LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE
YKSITYISTIELAIKSI.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää kuntien yksityisteistä vastaavilta lausuntoja yksityistielakiluonnoksesta 21.3.2017 mennessä. Uusi yksityistielaki korvaa vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisistä teistä (358/1962). Lakia selkeytetään ja modernisoidaan niin kirjoitustavaltaan kuin sisällöltään. Tarpeettomat, vanhentuneet ja muun länsäädännön kanssa päällekkäiset säännökset poistetaan.

Uuden yksityistielain kokonaisuudistuksen tavoitteena on tehdä nykyaikainen ja selkeä yksityistielaki, joka antaa hyvät edellytykset yksityistieverkoston kehittämiseksi ja ylläpidolle. Lakiuudistuksella pyritään mahdollistamaan uudenlaista elinkeino-toimintaa. Uudella lailla pyritään samalla turvaamaan yksityisteiden varrella sijaitsevan asutuksen edellyttämän liikkumisen ja edellytykset elinkeinoelämän kuljetuksille.

Esitetyn lain tavoitteena on antaa edellytykset yksityistieverkon kehittämiseksi ja ylläpidolle nykyisissä olosuhteissa, joissa huomioidaan mm. kaupungistuminen ja maaseudun ikärakenteen muutos sekä toisaalta luonnonvaratalouden ja elinkeinoelämän tarpeet.

Lakiehdotuksessa lupamenettelyä kevennetään ja selkeytetään laajentamalla tieoikeuden määritelmää niin, että tieoikeus voidaan perustaa jatkossa kulkuoikeuden lisäksi myös sähkö- ja viestijohtojen ja muiden tien vaikutuspiirin kiinteistöjen käyttöä palvelevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamista varten. Uudessa laissa tiekunta voi myöntää em. luvat.

Uuden lain ehdotuksessa luovutaan kuntien tielautakunnista ja niille kuuluneet tehtävät siirretään muille viranomaisille. Nykyisen lain mukaisen tielautakuntien päätösvalta on koskenut pääasiassa ennestään olevia teitä ja tehtävät on jaettu sisältönsä puolesta toimitustehtäviin ja muutoksenhakutehtäviin. Lakiehdotus vähentää kunnallista demokratiaa, mutta toisaalta tuottaa keskitetympää päätöksen-

Pöytäkirjantarkastajan nimissä, jotka näitä tehtäviä tulevaisuudessa hoitavat.

Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
		

Uuden/ Jäsenen virallisesti oikeaksi
todistaa Karijoella 23/3 2017

puh:toim / pöytäkirjantähtäjä

Kysymykseen voivat tulla yksityistietoimituksissa maanmittauslaitokset ja kuntien kiinteistörekisterien pitäjät, valtion lupa- ja valvontavirasto ja mahdolliset maakuntien ja kuntien perustamat neuvonta- ja sovitteluelimet valitusasioissa ennen kuin valitukset menevät käräjäoikeuteen ja maa-oikeuteen.

Yksityisteiden valtionavustuskäytäntöä esitetään muutettavaksi siten, että avustuksia koskevia sääntöjä uudistetaan karsimalla avustuskriteerejä ja siirtämällä nykyisten valtionavustuksien jakaminen vuonna 2019 toimintansa aloittavien maakuntien tehtäväksi. Tämä tuo valtionavustuksien jakamisen taas lähemmäksi peruskuntaa, mikä on taas tiekuntien kannalta hyvä asia.

Yksityisteiden kunnanavustukset eivät ole lakisäätöisiä, vaan kukin kunta päättää edelleen omista avustusehdoistaan ja avustuksiensa suuruudesta.

Esitetyllä lailla on tarkoitus selkeyttää eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpitämisen ja liikkumisen osalta. Uuden lain lähtökohtana on, että ulkopuolisen tien käyttäjän on saatava lupa yksityistien käytölle ja että siltä käytöstä voidaan periä maksu. Lupaa tien käyttämiseen ei kuitenkaan jatkossakaan tarvita toimintaan, joka ei selvästi lisää tien kunnossapitokustannuksia. Lisäksi mahdollistetaan kuntien, maakuntien ja valtion tuleminen tieosakkaaksi niissä tapauksissa, missä ne ohjaavat julkista liikennettä yksityisteille.

Asemakaava-alueiden reuna-alueiden käytäntöjä selkeytetään. Kunnille lisätään velvollisuus ottaa hoitoonsa asemakaava-alueella oleva tai sinne menevä yksityistie, jos sen liikenne huomattavasti lisääntyy asemakaavan toteuttamisen seurauksena.

Lailla pyritään kannustamaan tieosakkaita järjestäytymään ja yksityisteitä koskevan tiedon ylläpitoon sekä tiekuntien perustamiseen ja yhdistymiseen. Uusi laki antaa jatkossa tiekunnille mahdollisuuden myös omilla tieosakkaiden päätöksillä ilman yksityistietoimitusta perustaa tiekuntia ja yhdistää tiekuntia. Tämä kuitenkin edellyttää sitä, että tieosakkaat ja tiekunnat tiedottavat näistä tapahtumista niille

Pöytäkirjantaustajien lisäksi, joille nykyisinkin tietoimituksista tiedotetaan viran puolesta.

Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
		

Uusi laki mahdollistaa myös hallinnolliset pakkokeinot, jolloin valtion lupa- ja hallintovirasto voi tieosakkaan, tiekunnan yms. hakemuksesta tehostaa mm. tien rakentamista tai muuta tienpitoa koskevaa toimenpidettä, yksityistietolimituksen päätöstä tai tuomiota teettämishallilla tai uhkasakolla.

Tämän lain esityksellä on tarkoitus turvata edellytykset yksityistieverkon ylläpidolle ja kehittämiselle osana liikennejärjestelmää ottaen huomioon erityisesti yhteiskunnan toimintavarmuuden. Esityksellä on toteutuessaan pitkällä tähtäimellä välillisiä positiivisia vaikutuksia työllisyyteen, kilpailukykyyn, markkinoihin, investointeihin, tuotantoon ja tuottavuuteen sekä tuontiin ja vientiin ja hintatasoon. Lisäksi se turvaa pysyvän asutuksen haja-asutusalueella ja maaseudulla.

Lakiesityksen uusi päivitetty joustava teksti antaa mahdollisuuden saattaa yksityisten rahoituksen kestävämmälle pohjalle kuin aikaisemmin ja tienpidon entistä ammattimaisemmaksi, mikä taas mahdollistaa entistä suuremmat investoinnit yksityistieihin. Tällöin teiden turvallisuus paranee nyt ja tulevaisuudessa, mikä välillisesti lisää myös työllistävää vaikutusta erityisesti maaseudulla.

Ehdotus: Valvontalautakunta antaa kunnanhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yksitystielain uudistamiseksi esitetyt parannukset ovat oikean suuntaisia. Nykypäivänä on tarkoituksenmukaista, että tienpitoa pyritään ohjaamaan ammattimaisempaan suuntaan ja huomioimaan erityisesti maaseudun yksityistieiden merkitys asumiselle, vapaa-ajan asumiselle ja elinkeinoelämälle. Pyrkimys esittää säännökset johdonmukaisesti ja selkeästi uudessa yksityistielaisissa on merkittävä parannus voimassa olevaan yksityistielakiin, josta on lukuisten osauudistusten johdosta tullut hajanainen ja vaikeasti tulkittava. Yksitystieverkon kehittämisen edellytyksiä pidetään tärkeänä.

Lautakunta ei pidä hyvänä sitä, että kuntien tielautakunnista luopuminen vähentää merkittävästi paikallistuntemusta, mikä todennäköisesti näkyy erityisesti maakuntien reuna-alueilla. Kuntien paikallistuntemusta pitäisi jatkossakin voida hyödyntää tiekuntien neuvonnassa.

Valtionavustuskriteereiden keventäminen on odotettu muutos nykyisiin avustusehtoihin.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjoitus: Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lautakunta

Hallitus

Valtuusto